

ชื่อวิทยานิพนธ์

กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์
ภาษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร : กรณีศึกษาโรงเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์

นางสาวสุคคณิง คาศักดิ์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประภาพร ศรีตระกูล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สำเร็จ ยุธชัย)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการปฏิบัติ
สภาพที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสภาพปัญหาในการดำเนินงานด้านการวัด และ
ประเมินผลการเรียนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนที่
ศึกษาคือ โรงเรียนบ้านนิรมิตร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับสูงของกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ครูสอนตาม
กระบวนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ทั้ง 5 ขั้นตอน ใช้หนังสือกระรอกไร้บ้าน ประกอบ
การเรียน และใช้แผนการสอนในคู่มือครูเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ผลการสอนพบว่า
นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน มีความกล้าแสดงออก และมีทักษะในการทำงานกลุ่ม ปัญหาที่พบในการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ครูขาดทักษะการเล่าเรื่อง ขั้นที่ 2 นักเรียน
ระลึกเรื่องไม่ได้ เล่าเรื่องวกวน ไม่กล้าแสดงบทบาทสมมุติ ขั้นที่ 3 นักเรียนวาดภาพไม่สอดคล้อง
กับเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 4 ครูเหนื่อยในการเตรียมการสอน เพราะต้องคัดลอกข้อความให้นักเรียนทุกกลุ่ม
เพื่อทำหนังสือเล่มใหญ่ ขั้นที่ 5 ครูมีปัญหาในการวิเคราะห์เนื้อหาที่จะสอนในแต่ละจุดประสงค์
ส่วนปัญหาอื่นๆ พบว่า ครูไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน และเขียนแผนการสอน ไม่ได้รับการ
นิเทศจากศึกษานิเทศก์ และผู้บริหาร โรงเรียน

2. กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มี 3 ลักษณะ คือ 1) การประเมินผลก่อนเรียน มีการทบทวนเนื้อหาเดิม โดยการซักถาม ร้องเพลง หรือเล่นเกม 2) การประเมินผลระหว่างเรียน ครูกระทำไปพร้อมๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยการสังเกต ซักถาม ตรวจผลงาน และเก็บรวบรวมผลงาน เมื่อพบว่านักเรียนมี จุดบกพร่องทางการเรียน ครูสอนซ่อมเสริมทันทีในช่วงโมงเรียนปกติโดยการว่ากล่าวตักเตือน การแนะนำวิธีการเรียน การสอนรายบุคคล หรือ เป็นกลุ่มเล็กๆ และให้นักเรียนที่เรียนเก่งสอน เพื่อน ในการตรวจสอบการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ในเอกสาร ป.02 ครูประเมินให้ระดับ คุณภาพเป็น “2” “1” หรือ “0” โดยใช้ดุลยพินิจของตนเอง ซึ่งอาศัยการจำพฤติกรรมโดยรวม ของนักเรียน 3) การประเมินผลปลายภาคเรียน ใช้แบบทดสอบกลางของกลุ่มโรงเรียน คะแนนที่ได้ นำมาใช้ในการตัดสินให้ระดับผลการเรียน

3. สภาพที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ได้แก่ ด้านครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และโรงเรียน ด้านครูผู้สอน ประกอบด้วย สถานภาพทาง ครอบครัว ประสบการณ์ในการทำงาน วิธีการสอน เจตคติในการสอน และขวัญและกำลังใจของครู ด้านนักเรียน ประกอบด้วย จำนวนนักเรียน วัย ความพร้อมทางการเรียน และเจตคติในการเรียน ด้านผู้ปกครอง ประกอบด้วย การเห็นความสำคัญของการศึกษา และ การให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมของโรงเรียน ด้านโรงเรียน ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมประจำวัน และการจัดกิจกรรม ในวันสำคัญ

4. ปัญหาในการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่าครูมีภาระงานมากทั้ง งานสอน และงานพิเศษอื่นๆ ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน และจัดทำสื่อ ครูมีความรู้ใน การสร้างเครื่องมือ และ มีความรู้เรื่องการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงานไม่เพียงพอ ที่จะนำไปใช้ ในการประเมินผลการเรียนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา อีกทั้งยังปฏิบัติเกี่ยวกับการ ตรวจสอบการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ในเอกสาร ป.02 ไม่สอดคล้องตามขั้นตอนที่กำหนดใน ระเบียบการประเมินผล นักเรียนขาดความพร้อมในการสอบ ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเรื่อง การเรียนของบุตร และขาดความรู้ความสามารถในการสอนอ่านและเขียนที่ถูกต้อง ผู้บริหารไม่จัด ให้มีการนิเทศ และโรงเรียนขาดแคลนงบประมาณ